

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

1276/2025 Vaikutusten ennakkoarviointilomake

Erja Soranta

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Kaavan toteutuminen muuttaa valtaosaltaan metsäisen alueen rakennetuksi ympäristöksi. Kaavaratkaisussa on huomioitu virkistysalueiden tarve. Kaavan toteutuminen lisää merkittävästi työpaikkoja alueella ja vastaisi kaupungin tonttitavoitteeseen.
2	Elinvoimainen ja kasvava • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Kaava mahdollistaa kiertotalousalueen sekä monipuolisen yritystoiminnan toteuttamisen alueelle. Kaava mahdollistaa kaukolämmön pienydinvoimalan ja datakeskuksen sijoittamisen alueelle.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++ --	Kaava mahdollistaa kiertotalousalueen toteuttamisen alueelle. Kaava mahdollistaa kaukolämmön pienydinvoimalan sijoittamisen alueelle. Kaukolämmön pienydinvoimala lisää Kuopiossa tuotettavan puhtaan energian määrää. Kaavan ilmastovaikutukset ovat näiltä osin selvästi positiiviset. Kaavan toteuttamisen myötä alueen metsäympäristö vähenee, mikä saattaa edistää luonnon monimuotoisuuden vähentymistä sekä luontokatoa.

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	++	Teollisuusalueen kaava mahdollistaa uusien työpaikkojen syntyminen ja vastaa kaupungin tonttitarpeeseen edistään kestävää taloutta.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	++	Datakeskuksen rakentaminen edistää alueen digitaalista infrastruktuuria sekä edistää kaupungin kansainvälisiä yhteyksiä ja näkyvyyttä. Pienydinvoimalan maankäytön suunnittelua kehitetään yhteistyössä Kuopion Energian kanssa.

Johtopäätös ja perustelut:

Kaavatyö edistää merkittävästi alueen teollisuuden, erityisesti kiertotaloustoiminnan mahdollisuuksia ja volyyymiä. Datakeskuksen ja pienydinvoimalan mahdollistaminen edistää alueen kehittymistä ja elinvoimaisuutta nykyaikaisen tekniikan avulla.

Kaavatyö sijoittuu pääosin metsäiselle alueelle, mikä johtaa siihen, että kaavan toteuttamisen vuoksi alue muuttuu suurelta osin rakennetuksi ympäristöksi. Kaavan toteuttamisen myötä alueella kasvava metsä vähenee, mikä saattaa edistää luonnon monimuotoisuuden vähentymistä sekä luontokatoa.

Kaavan mahdollistama teollisuustonttitarjonta alueella luo uusia työpaikkoja ja vastaa kaupungin yritystonttitavoitteeseen.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki ☒ Aikuiset ☐ Ikääntyneet ☐

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"

Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	

4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	o	Kaukolämmön pienydinvoimalaan ja teollisuustoimintaan liittyy onnettomuusriski.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	++	Kaava mahdollistaa merkittävän työpaikkakeskittymän.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	
Johtopäätös ja perustelut Kaukolämmön pienydinvoimalaan ja teollisuuteen liittyy aina onnettomuusriski. Riskit vaihtelevat toiminnan luonteen osalta ja esimerkiksi ydinvoimaa säädellään ja valvotaan tarkasti. Työpaikkojen lisääntyminen vaikuttaa laajemmassa mittakaavassa positiivisesti ihmisten hyvinvointiin koko kunnan alueella.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	

4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
---	--	---	--

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Kaava ratkaisulla ei ole suoria vaikutuksia lapsiin. Kaavan mahdollistamat työpaikat vaikuttavat positiivisesti lapsiperheiden toimeentuloon ja sitä kautta hyvinvointiin.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	+	Kaava mahdollistaa yritystoimintaa alueella ja lisää näin alueen elinvoimaisuutta ja työllisyyttä.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut			
Kaava parantaa Hepomäen alueen saavutettavuutta rakennettavan infrastruktuurin myötä sekä lisää alueen elinvoimaisuutta ja työpaikkoja, jotka ovat saavutettavissa Eteläisen-Kuopion maaseutualueilta.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	-	Kaavan toteutuessa liikennemäärät alueella kasvavat, mikä lisää liikennemelua ja liikenteestä aiheutuvia ilman epäpuhtauksia ympäristössä. Kaavaratkaisu mahdollistaa kaksoisraiteen rakentamisen Savon Radan yhteyteen, minkä toteuttamien lisäksi ratamelua alueella. Liikenteestä aiheutuva melu tapahtuu kuitenkin teollisuusalueella ja rautatieliikenteen tehostumisella on positiivisia ilmastovaikutuksia. Kaukolämmön

			pienydinvoimalaan ja teollisuustoimintaan liittyy onnettomuusriski.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	-	Kaavan toteuttaminen aiheuttaa puuston poistoa alueella.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++ --	Kaukolämmön pienydinvoimalan toteuttaminen vähentäisi merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjä. Toisaalta metsäisen alueen muuttuminen valtaosaltaan rakennetuksi ympäristöksi saattaa aiheuttaa luontokatoa ja luonnon monimuotoisuuden heikentymistä.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	++ -	Kaukolämmön pienydinvoimalan käyttöönotto vähentää biomassan polttoon perustuvaa kaukolämmön tuotantoa. Kaava mahdollistaa kiertotalouteen perustuvan teollisuustoiminnan.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	-	Metsäinen Hepomäen alue muuttuu valtaosin rakennetuksi ympäristöksi. Kaavatyön vaikutukset kaukomaisemaan ovat kuitenkin vähäiset ja kaavatyössä on huomioitu ekologiset yhteydet.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Kaava-alue kytkee Matkusken ja Hepomäen ympäristöt eheäksi yhdyskuntarakenteeksi. Kaavatyöllä on vaikutuksia nykyiseen haja-asutustyyppiseen rakentamiseen.

Johtopäätös ja perustelut

Kaavalla on kielteisiä vaikutuksia ympäristöön metsäisen alueen muuttuessa rakennetuksi ympäristöksi. Kaavalla on toisaalta positiivisia ilmastovaikutuksia, koska se mahdollistaa puhtaiden energiamuotojen lisäämisen. Kaavatyö edistää yleiskaavan mukaisen eheän yhdyskuntarakenteen toteutumista.

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	0	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Suunnittelun alueen maasto edellyttää paikoitellen rakentamista epäsuotuisaan maastoon, mikä ei ole kuitenkaan poikkeavaa keskeisen kaupunkialueen muista yritysalueista. Alueelle sijoittuva uusi yritystoiminta kasvattaa kaupungin verokertymää sekä maanvuokruudesta / -myynnistä saatavia tuloja.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	0	

Johtopäätös ja perustelut

Uusi elinkeinoalue edellyttää investointia alueen toteutukseen. Yritysalueiden toteutuminen luo kuitenkin uusia työpaikkoja sekä kasvattaa kaupungin verokertymää sekä maanvuokrauksesta/-myynnistä saatavia tuloja.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkoituksista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Kaava parantaa yritystonttitarjontaa.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	++	Kaava mahdollistaa monipuolisen yritystoiminnan lisääntymisen alueella.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	++	Uusien yritystoimintojen sijoittuminen alueelle lisää työpaikkojen määrää.
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	++	Kaavan uusi infrastruktuuri parantaa alueen liikenteellisiä mahdollisuuksia. Kaavaratkaisu mahdollistaa kaksoisraiteen rakentamisen Savon radan yhteyteen.
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	

Johtopäätökset ja perustelut

Kaavaratkaisu mahdollistaa monipuolisen yritystonttitarjonnan alueelle.